

# 1 OCAK 2016 TARİHİNDE YÜRÜRLÜĞE GİREN ASGARİ ÜCRETİN ÇALIŞMA HAYATINI DÜZENLEYEN BAZI KANUNLAR ÜZERİNDEKİ ETKİLERİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ

*Doç. Dr. Türker TOPALHAN*

*Gazi Üniversitesi İ.İ.B.F.*

*Çalışma Ekonomisi ve Endüstri İlişkileri Bölümü*

*Ayhan KURT*

*SGK Müfettişi*

## ÖZET

Asgari Ücret Tespit Komisyonu 30.12.2015 tarih ve 2015/1 nolu kararı ile bir yıl geçerli olacak ve bütün bir yılı tek dönem olarak kapsayan asgari ücret tutarını günlük 54,90 TL, aylık 1.647,00 TL olarak belirlemiştir. Yeni asgari ücretin başta 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu, 4857 sayılı İş Kanunu, 4447 sayılı İşsizlik Sigortası Kanunu olmak üzere asgari ücreti referans olarak kabul eden diğer mevzuatların uygulanmasına yönelik çeşitli etkileri olmuştur. Çalışmamızda asgari ücret artışının çalışma hayatını düzenleyen mevzuatta meydana getirdiği etkilerin analizi yapılarak toplumsal etkileri tartışılacaktır.

**Anahtar Sözcükler:** Asgari ücret, sosyal sigorta, genel sağlık sigortası, iş kanunu, işsizlik sigortası, isteğe bağlı sigorta, sosyal sigorta borçlanması.

## ASSESSMENT OF IMPACT OF THE MINIMUM WAGE ON SOME LAWS THAT REGULATES WORKING LIFE, STATUTES AT LARGE AS OF JANUARY 1ST, 2016.

## ABSTRACT

The Minimum Wage Determination Commission has declared the minimum wage as daily 54,90TL and monthly 1.647,00 TL which will be taking a whole year as a single term and will be valid for whole year with its sentence that 30.12.2015 date and number 2015/1. The new minimum wage has several implications for the implementation of the minimum wage as a reference point; firstly for 5510 Social Security and General Health Insurance Law, 4857 Turkish Labor Law, 4447 Unemployment Insurance Law and other legal legislation. In our study, analysis of the impact caused by the increase in minimum wage on the legislation which regulating working life will be discussed.

**Keywords:** Minimum wage, social security, universal health insurance, labor law, unemployment insurance, voluntary insurance, social security crediting.

---

## GİRİŞ

Asgari ücret 2015 yılının şüphesiz en çok tartışılan kavramlarından biri olmuştur. Gerek 7 Haziran gerekse 1 Kasım genel seçimlerinde de seçim meydanlarından televizyon ekranları ve tartışma programlarına kadar, basın yayın organları ve sosyal medyanın gündemini en çok meşgul eden konular arasına girmiştir.

Asgari ücretin artışı konusunda tartışmalar hizmet akdine tabii çalışan yaklaşık 15 milyon sigortalıyı ve bunların işverenlerini içine alan geniş bir kesimi ilgilendirdiğinden asgari ücretin tartışılması, asgari ücret pazarlık dönemlerinde ülke gündemini meşgul etmiştir. Asgari ücret pazarlığında ücretin maliyet yönü, ücret düzeyindeki reel artış gibi konularda tartışmalar olmuştur.

Asgari Ücret Tespit Komisyonu 2015 Aralık ayında başladığı asgari ücret tespit çalışmalarının neticesinde 30.12.2015 tarih ve 2015/1 nolu kararı ile bir yıl geçerli olacak ve bütün bir yılı tek dönem olarak kapsayan asgari ücret tutarını günlük 54,90 TL, aylık 1.647,00 TL olarak belirlemiş ve bu karar resmi gazetede yayımlanmıştır<sup>1</sup>.

Çalışmamızda asgari ücret üzerindeki eleştirilere değinmeden söz konusu artışın; başta 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu<sup>2</sup>, 4857 sayılı İş Kanunu<sup>3</sup>, 4447 sayılı İşsizlik Sigortası Kanunu<sup>4</sup> olmak üzere konuya ilişkin diğer yasal düzenlemeler üzerindeki çeşitli etkileri incelenecektir.

## 1. ASGARİ ÜCRETİN TANIMI VE BELİRLENMESİ

Ücret her şeyden önce, iktisadi bir kavramdır. İktisat bilimi ücreti türlü yönleriyle inceler. İş hukukunda ise ücret, iş sözleşmesinin temel unsuru olması ve devlet müdahalesi ya da toplu iş sözleşmeleri yolu ile korunması nedeniyle hukuk açısından ele alınmaktadır<sup>5</sup>. İşçiye ve ailesine insanca yaşamasını mümkün kılacak ve insanlık haysiyetiyle bağdaşacak bir ücret ödenmesi gereği, zamanımızda dünyanın pek çok ülkesinde artık tartışma konusu bile olmayan temel ilkelerden biridir. O kadar ki, batı ülkelerinin çoğunda bu pay “kutsal ücret” adıyla anılmaktadır. Dolayısıyla asgari ücreti, diğer bir deyişle kutsal ücreti, ekonomik ölçülerin ötesinde sosyal bir ücret olarak kabul etmek gerekir<sup>6</sup>.

---

1 Asgari Ücret Tespit Komisyonu Kararı (30.12.2015-2015/1). (2015). Resmi Gazete. 29579, 31.12.2015.

2 Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu (5510 S.K.). (2006). Resmi Gazete. 26200, 16.06.2006.

3 İş Kanunu (4857 S.K.). (2003). Resmi Gazete. 25134, 10.06.2003.

4 İşsizlik Sigortası Kanunu (4447 S.K.) (1999). Resmi Gazete. 23810, 08.09.1999.

5 Nuri ÇELİK. (2006). İş Hukuku Dersleri. İstanbul: Beta Basım Yayım Dağıtım A.Ş.

6 Türker TOPALHAN. (2013). Ücret Teorileri ve Ücret Politikaları. Ankara: Gazi Kitabevi, s:67.

Asgari ücreti, devletin ücretleri belli bir seviyede tutabilmek ve çalışanlara insan onuruna yaraşır bir yaşam düzeyi sağlamak için ödenebilecek en düşük ücret miktarını ifade eden belirlenmiş taban ücret düzeyi olarak tanımlayabiliriz<sup>7</sup>.

01.08.2004 tarih ve 25540 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan asgari ücret yönetmeliğinin 4.maddesinde aynen “Asgari ücret: İşçilere normal bir çalışma günü karşılığı ödenen ve işçinin gıda, konut, giyim, sağlık, ulaşım ve kültür gibi zorunlu ihtiyaçlarını günün fiyatları üzerinden asgari düzeyde karşılamaya yetecek ücret” olarak tanımlanmıştır.

Ülkemizde, asgari ücrete ilişkin yasal düzenleme konusunda Cumhuriyet devrine kadar ciddi bir teşebbüsün olmadığı söylenebilir. Asgari ücret, kavramsal olarak Türk mevzuatına 1936 tarihli 3008 sayılı İş Kanunu ile girmiştir. Yasal zemini başta 1982 Anayasası olmak üzere, 4857 sayılı İş Kanunu ve Asgari Ücret Yönetmeliği’nde bulunan asgari ücret, Asgari Ücret Tespit Komisyonu aracılığı ile belirlenmektedir.

Asgari ücret, Asgari Ücret Tespit Komisyonu tarafından en geç iki yılda bir olmak üzere her yıl birden fazla toplanarak aynı yılın farklı ayları için farklı asgari ücret düzeyleri belirleyebilir. Komisyon kararları kesin olup alınan kararlar Resmi Gazete’de yayımlanıp yürürlüğe girer.

## **2. ASGARİ ÜCRETİN SOSYAL SİGORTA VE GENEL SAĞLIK SİGORTASI YÖNÜYLE ETKİLERİ**

Asgari ücretin net 1.300,99 TL olması, çalışanlar tarafından memnuniyetle, maliyet artışı nedeniyle işverenler tarafından ise olumsuz karşılanmaktadır. Asgari ücret çalışma hayatına ilişkin sistemin önemli parametrelerinden biri olarak değerlendirilebilir. Bu yüzden asgari ücret artışından yalnızca sigortalı çalışan ve işvereni değil, primlerini kendisi ödeyen esnaf, tüccar, doktor, avukat, mühendis, mali müşavir, şirket ortağı, isteğe bağlı sigortalılar, genel sağlık sigortası primi ödeyenler ile askerlik, doğum, staj, yurtdışı hizmet borçlanması vb. borçlanma yapacaklar, işsizlik sigortası, geçici iş göremezlik ödeneği vb. alacaklar da etkilenecektir. Çünkü söz konusu primlerin ve ödemelerin hesabı asgari ücrete endekslidir. Asgari ücrette meydana gelen artış, ödenecek primleri ve yapılacak ödemeleri de aynı yönde artırmıştır.

---

7 Ahmet Talha ÇALGAN. (2007). Türkiye’de İstihdam Üzerindeki Mali Yükler Ve İstihdama Etkileri (Uzmanlık Tezi). Ankara: Türkiye İş Kurumu Genel Müdürlüğü, s:32.

### 3. SOSYAL SİGORTA YÖNÜYLE ETKİLERİ

#### 3.1. Asgari Ücretin Taban ve Tavan Tutarı

Asgari ücret kuşkusuz piyasadaki verilebilecek en düşük düzeyi göstermekle birlikte çok sayıda kanun maddesinde referans değer olarak yer alması nedeniyle birde üst sınırı bulunmaktadır. Bu sınır günlük asgari ücretin 6,5 katı olarak uygulanmaktadır. 2016 yılı için Asgari Ücret Tespit Komisyonu tarafından belirlenen günlük asgari ücret tutarı 54,90 TL'dir.

	01.07.2015-31.12.2015	01.01.2016-31.12.2016
Günlük Asgari Ücret	42,45	54,90
Günlük Tavan Asgari Ücret	275,93	356,85
Aylık Asgari Ücret	1.273,50	1.647,00
Aylık Tavan Asgari Ücret	8.277,75	10.705,50

#### 3.2. Asgari Ücretin Net Hesabı ve İşverene Maliyeti

Asgari ücretle ilgili olarak sigortalı açısından net ele geçen ücretin tutarı ve vergi dilimi yönü ön plana çıkmakta, buna karşılık işveren açısından asgari ücretin toplam maliyeti ön plana çıkmaktadır. Asgari ücretin net ele geçen tutarı ve bunun işverene maliyeti aşağıdaki tabloda gösterilmektedir. Tespit edilen bu ücret 2016 yılı için her iki taraf içinde net etkileri göstermemektedir. Sigortalı için asgari ücret Gelir Vergisinde bir üst dilimine gireceği için Ekim ayında düşecek bir ücrettir.

İşverene maliyet yönüyle ise primini düzenli ödeyen işverenler için işveren payındaki 5 puanlık indirim ve hükümet tarafından işverene vaat edilen toplam maliyetin 110,00 TL'sinin yapılacak düzenleme sonucundaki yararlanma şartlarına göre hazine tarafından karşılanacak tutarı işverene olan maliyeti düşürecektir<sup>8</sup>.

8 Sendika Üyeliği ve İstatistik Daire Başkanlığı. (2016). Çalışma Genel Müdürlüğü. 04.01.2016 tarihinde <http://www.csqb.gov.tr/csqbPortal/csqb.portal>: <http://www.csqb.gov.tr/csqbPortal/cgm.portal?page=asgari> adresinden alındı.

<b>Tablo 2: Asgari Ücretin Netinin Ve İşverene Maliyetinin Hesabı (TL/Ay)</b>	
<b>Asgari Ücretin Netinin Hesabı (TL/Ay)</b>	
Asgari Ücret	1.647,00
SGK Primi % 14	230,58
İşsizlik Sig. Fonu % 1	16,47
Gelir Vergisi %15	86,46
Asgari Geçim İndirimi	123,53
Damga Vergisi % 07,59	12,50
Kesintiler Toplamı	346,01
<b>Net asgari Ücret</b>	<b>1.300,99</b>
<b>İşverene Maliyeti (TL/Ay)</b>	
Asgari Ücret	1.647,00
SGK Primi % 15.5 ( İşveren Payı )	329,40
İşveren İşsizlik Sigorta Fonu % 2	32,94
<b>İşverene Toplam Maliyet</b>	<b>2.009,34</b>

### 3.3.4-b Sigortalılarına Ait Primler

4-b sigortalıları genellikle esnaf, tarım ve isteğe bağlı sigortalı olarak 3 grupta ifade edilirler. Bunlardan 4-b kendi adına ve hesabına bağımsız çalışan sigortalılarının (Bağ-Kur) prim oranı; asgari ücretin alt ve üst sınırları içerisinde kendileri tarafından belirleyecekleri kazançlarının % 34,5'idir. Tarım Bağ-Kur sigortalıları, köy muhtarları ve 193 sayılı Gelir Vergisi Kanununa göre esnaf muaflığından faydalanan kadın sigortalıların prim oranları; 2008 yılında %15 olarak belirlenmiş ve bu oran her yıl %1 puan artırılarak yükselmekte olup 2016 yılı için %23 olarak uygulanmaktadır. Dolayısıyla bu sigortalıların prim tutarları her yıl hem asgari ücret artışına hem de prim oranındaki artışa bağlı olarak artmaktadır. Bağ-Kur isteğe bağlı sigortalı grubundakilerin prim oranı ise %32 olarak uygulanmaktadır.

Bu sigortalıların 01.07.2015-31.12.2015 ve 01.01.2016-31.12.2016 döneminde ilişkin aylık en düşük ve en yüksek primleri aşağıdaki gibidir.

<b>Tablo 3: 4-b Sigortalılarına Ait Primler</b>				
Sigortalılık Türü	01.07.2015-31.12.2015		01.01.2016-31.12.2016	
	En Düşük	En Yüksek	En Düşük	En Yüksek
Bağ-Kur	439,36	2.855,82	568,22	3.693,40
Tarım Bağ-Kur, Köy Muhtarları, Esnaf Muaflığından Faydalanan Kadın Sigortalılar	280,17	1.821,11	378,81	2.462,27
Bağ-Kur İsteğe Bağlı	407,52	2.648,88	527,04	3.425,76

### 3.4. İsteğe Bağlı Sigortalılara Ait Primler

Sosyal güvenlik sisteminde son düzenlemelerden sonra tüm isteğe bağlı sigortalılık türleri 4-b statüsünde değerlendirilmektedir. Ancak daha önceden sigortalıların devam etmekte olan önceki sosyal güvenlik sisteminde gelen isteğe bağlı sigortalılık hakları korunmaktadır. Bu kişiler için de prim oranı %32 olarak uygulanmaktadır.

Sigortalılık Türü	01.07.2015-31.12.2015		01.01.2016-31.12.2016	
	En Düşük	En Yüksek	En Düşük	En Yüksek
İsteğe Bağlı Sigortalılık	407,52	2.648,88	527,04	3.425,76

### 3.5. Kısmi Süreli Çalışanlara Ait Primler

5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununun 88. maddesine göre, Kanunun 4. maddenin birinci fıkrasının (a) bendi kapsamında sigortalı olmakla birlikte, 4857 sayılı Kanunun 13 ve 14. maddelerine göre kısmi süreli veya çağrı üzerine çalışanlar ile bu Kanuna göre ev hizmetlerinde ay içerisinde 30 günden az çalışan sigortalıların eksik günlerine ait genel sağlık sigortası primlerinin 30 güne tamamlanması zorunludur. Bu sigortalıların ay içinde 30 günden eksik kalan sürelerini Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışma Vakıflarına müracaat ederek gelir testi yaptırarak ve gelir testi sonucuna göre belirlenen gelir seviyesi üzerinden prim ödeyerek kalan sürelerini 30 güne tamamlamaları gerekmektedir<sup>9</sup>.

6111 sayılı Kanun<sup>10</sup> ile 5510 sayılı Kanunun 41. maddesine eklenen hükümlerle; 4857 sayılı Kanuna göre kısmi süreli iş sözleşmesi ile çalışan sigortalıların, kısmi süreli çalıştıkları aylara ait eksik sürelerini borçlanma imkânı getirilmiştir.

Ayrıca 6111 sayılı kanun ile ticari taksi, dolmuş ve benzeri nitelikteki şehir içi toplu taşıma aracı işyerleri ile 4. maddenin ikinci fıkrasının (b) bendinde belirtilen ve Kültür ve Turizm Bakanlığınca belirlenecek alanlarda kısmi süreli iş sözleşmesiyle bir veya birden fazla kişi tarafından çalıştırılan ve çalıştıkları kişi yanında ay içerisinde çalışma saati süresine göre hesaplanan çalışma gün sayısı 10 günden az olan kişilerin sigortalılıklarının kendileri tarafından 30 gün üzerinden prim ödemeleri suretiyle sağlanacağı kuralı getirilmiştir.

9 SGK. Kısmi Süreli Çalışanların Genel Sağlık Sigortalılığı. 25.12.2015 tarihinde [http://www.sgk.gov.tr/wps/portal/kismi\\_sureli/ut/p/b1/hZJJtptIEEX-XogXwSTJph\\_SNIEUnBEw4CPTpBQgVIK3esqsmHtgVszjnxidue2RKxmR6z9emyp\\_NeM\\_7n3vKZiYwdeGiRHCSOqpEqLUAQBHUDfABkg-gU\\_q\\_AB8AAEw\\_K0hE1\\_PMqkw\\_3ABgs\\_MBktROx\\_ZhhBT51WM7eLFKIu5qWLoxay25zn17vKg88YmOA7Dkl6QzLSyv3](http://www.sgk.gov.tr/wps/portal/kismi_sureli/ut/p/b1/hZJJtptIEEX-XogXwSTJph_SNIEUnBEw4CPTpBQgVIK3esqsmHtgVszjnxidue2RKxmR6z9emyp_NeM_7n3vKZiYwdeGiRHCSOqpEqLUAQBHUDfABkg-gU_q_AB8AAEw_K0hE1_PMqkw_3ABgs_MBktROx_ZhhBT51WM7eLFKIu5qWLoxay25zn17vKg88YmOA7Dkl6QzLSyv3) adresinden alındı.

10 Bazı Alacakların Yeniden Yapılandırılması İle Sosyal Sigortalar Ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu Ve Diğer Bazı Kanun Ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun (6111 S.K.). (2011). Resmi Gazete. 27857, 25/02/2011.

Yeni düzenlemeyle bu kapsamdaki sigortalılar hakkında; malullük, yaşlılık ve ölüm sigortaları ile genel sağlık sigortası ve istekleri halinde işsizlik sigortası hükümleri uygulanacağı belirtilmiştir. Bu kişilerin sigortalılık statüsü, 5510 sayılı Kanununun 4. maddesinin birinci fıkrasının (a) bendi kapsamında sigortalılık olarak değerlendirilir.

Kısmi sürelerle ilişkin genel sağlık sigortası primlerinin ödenmiş olması halinde, genel sağlık sigortası primi ödenmiş bu sürelerle ilişkin borçlanma tutarı % 20 oranı üzerinden hesaplanacaktır<sup>11</sup>.

Ev hizmetlerinde 10 günden az çalışmayla sigorta kapsamına girenler, adlarına ödenen priminin ait olduğu ayı takip eden ayın sonuna kadar aynı kazancın otuz katının %32,5'i oranında prim ödeyebilir. Bunun %20'si malullük, yaşlılık ve ölüm sigortaları, %12,5'i genel sağlık sigortası primidir. Bu süre içinde ödenmeyen primin ödenme hakkı düşer. Ödenen primler 4. maddenin birinci fıkrasının (a) bendi kapsamında sigortalılık süresi olarak sayılır<sup>12</sup>.

Ev hizmetlerinde ayda 10 günden az çalışanlar 01.07.2015-31.12.2015 tarihleri arasında 30 gün için  $42,45 \times 30 \times \% 32,5$  olmak üzere 413,89 TL öderken 01.01.2016-31.12.2016 tarihleri arasından 535,28 TL ödeyecektir.

### 3.6. Borçlanmalar Yönüyle Etkileri

Sosyal sigorta sisteminde borçlanmalar, kişilerin emeklilik hakkı kazanılmasında önem arz etmektedir. Ülkemizde de borçlanmalar geçmişten günümüze önemli bir yer tutmaktadır.

Borçlanmalar sigortalılık süresini, prim ödeme gün sayısını, emeklilik yaşını etkileyebilmesi yönüyle önemli bir çalışma şekli gibi değerlendirilebilmektedir. Öyle ki askerlik borçlanması yapan bir kişinin sigortalılık tescil tarihi askerlikten sonra ise tescil tarihini borçlanma süresi kadar geriye götürmektedir.

5510 sayılı kanuna göre borçlanma kapsamında olan süreleri aşağıdaki gibi sayabiliriz<sup>13</sup>.

- Doğum veya analık izni süreleri,
- Askerlikte geçen süreler,
- Doktora veya uzmanlık öğrenim süreleri,

11 Ayhan KURT. (2015, Eylül). Kısmi Süreli Çalışanların Sosyal Güvenliği. İstanbul: Lebib Yalkın Mevzuat Dergisi, Sayı: 141.

12 KURT, a.g.m.

13 Yüksel ÖNDER. (2010). Doğum Borçlanması Ve Hizmet Borçlanma Türleri. 20.12.2015 tarihinde <http://www.yukselonder.com.tr>: <http://www.yukselonder.com.tr/sk-sorularlar/1277-doum-borclanmasi-ve-hzmet-borclanma-tuerler.html> adresinden alındı.

- Avukatlık stajında geçen süreler,
- Sigortalı iken herhangi bir suçtan tutuklananların, tutuklulukta geçen süreler,
- Grev ve lokavtta geçen süreler,
- Hekimlerin fahri asistanlıkta geçen süreler,
- Seçimlere katılmak için istifa edenlerin, açıkta geçirdikleri süreler,
- 5510 sayılı Kanununun 4/c maddesi kapsamında olanların aylıksız izinde geçen süreler.

Borçlanma süreleri borçlanmanın türüne göre değişmektedir. Askerlik borçlanması askerlik süresiyle, yurt dışı borçlanması yurtdışında geçirilen ve kanunda öngörülen şartların taşındığı sürelerle, okul ve staj süreleri eğitim ve staj süreleriyle, doğum borçlanmaları 3 çocukla sınırlı olmak üzere çocuk başına 2 yıllık süreyle sınırlandırılmıştır.

Borçlanma için 01.07.2015 - 31.12.2015 tarihleri arasında başvuru yapıldığında 1 günlük borçlanma yapmak için borçlanmak isteyen kişinin isteğine bağlı olarak en az 13,58 TL en çok 88,30 TL olmak üzere prim ödemesi yapmak gerekiyordu. Ancak 2016 yılından itibaren başvuru yapıldığında 1 günlük borçlanma yapmak için borçlanmak isteyen kişinin isteğine bağlı olarak en az 17,57 TL en çok 114,19 TL olmak üzere prim ödemesi yapmak gerekmektedir.

Aşağıdaki tablolarda 2015 ve 2016 yılı en düşük ve en yüksek borçlanma tutarlarına örnekler verilmiştir.

<b>Tablo 5: Askerlik Borçlanması</b>				
Gün Sayısı	01.07.2015- 31.12.2015	01.07.2015- 31.12.2015	01.01.2016- 31.12.2016	01.01.2016- 31.12.2016
	En Düşük	En Yüksek	En Düşük	En Yüksek
180	2.444,40	15.894,00	3.162,60	20.554,20
240	3.259,20	21.192,00	4.216,80	27.405,60
360	4.888,80	31.788,00	6.325,20	41.108,40
450	6.111,00	39.735,00	7.906,50	51.385,50
550	7.469,00	48.565,00	9.663,50	62.804,50



<b>Tablo 6: Doğum Borçlanması</b>				
Çocuk Sayısı	01.07.2015- 31.12.2015	01.07.2015- 31.12.2015	01.01.2016- 31.12.2016	01.01.2016- 31.12.2016
	En Düşük	En Yüksek	En Düşük	En Yüksek
1	9.777,60	63.576,00	12.650,40	82.216,80
2	19.555,20	127.152,00	25.300,80	164.433,60
3	29.332,80	190.728,00	37.951,20	246.650,40

<b>Tablo 7: Yurtdışı Borçlanması</b>				
Gün Sayısı	01.07.2015- 31.12.2015	01.07.2015- 31.12.2015	01.01.2016- 31.12.2016	01.01.2016- 31.12.2016
	En Düşük	En Yüksek	En Düşük	En Yüksek
3600	48.888,00	317.880,00	63.252,00	411.084,00
4500	61.110,00	397.350,00	79.065,00	513.855,00
5000	67.900,00	441.500,00	87.850,00	570.950,00
7200	97.776,00	635.760,00	126.504,00	822.168,00
9000	122.220,00	794.700,00	158.130,00	1.027.710,00

### 3.7. Yer Altı Maden İşçilerine Ait Asgari Ücret

3213 sayılı Maden Kanunu<sup>14</sup>6552 sayılı Kanun<sup>15</sup> ile 2014 yılında yapılan düzenlemeyle getirilen Ek 9. maddede “Bu Kanunun 2. maddesinde sayılan 4. Grup madenlerden “Linyit” ve “Taşkömürü” çıkarılan işyerlerinde, yer altında çalışan işçilere ödenecek ücret miktarı 4857 sayılı Kanunun 39 uncu maddesi uyarınca belirlenen asgari ücretin iki katından az olamaz.”denilmektedir.

Yeni asgari ücretin 1.647,00TL olarak belirlenmesi neticesi bu gruptaki çalışanlar için asgari ücret tutarı 3.294,00 TL'ye çıkmıştır.

### 3.8. Geçici İş Göremezlik Ödeneği

Geçici iş göremezlik ödeneği olarak yatarak tedavilerde günlük kazancın yarısı, ayakta tedavilerde ise günlük kazancın 2/3'ü tutarında ödenek verilmektedir. Asgari ücretin artışı nedeniyle bu ödeneklerdeki asgari tutarlarda artmıştır.

<b>Tablo 8: Geçici İş Göremezlik Ödeneği Tutarı (TL)</b>		
Tedavi Türü	01.07.2015-31.12.2015	01.01.2016-31.12.2016
Yatarak Tedavilerde Ödenecek Tutar	21,23	27,45
Ayakta Tedavilerde Ödenecek Tutar	28,30	36,60

14 Maden Kanunu (3213 S.K.). (1985). Resmi Gazete. 18785, 15/06/1985.

15 İş Kanunu İle Bazı Kanun Ve Kanun Hükmünde Kararnemelerde Değişiklik Yapılması İle Bazı Alacakların Yeniden Yapılandırılmasına Dair Kanun (6552 S.K.). (2014). Resmi Gazete. 29116, 11/09/2014.

### 3.9. Kısmen Prime Tabi Tutulacak Kazançlar

Kazanç kavramının kapsamına giren her türlü ödeme sigorta primine tabi tutulacak ödemelerden değildir. Bu noktada sigorta primine tabi olan ve olmayan kazançların tespiti hesaplanacak sigorta primleri açısından özellik arz eden bir durumdur. Sigorta primine dahil olan ve olmayan kazançlar 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu'nun "Prime Esas Kazançlar" konulu 80. maddesinde açıklanmıştır<sup>16</sup>. Asgari ücrete endekslenen aşağıdaki istisna tutarları artışa bağlı olarak yükselmiştir.

Tablo 9: Kısmen Prime Tabi Tutulacak Kazançlarda İstisna Tutarları		
İstisna Kapsamı	01.07.2015-31.12.2015	01.01.2016-31.12.2016
Yemek Parası (1 Günlük)	2,55	3,29
Çocuk Zammı (1 Çocuk)	25,47	32,94
Aile Zammı	127,35	164,70
Özel Sigortalar	382,05	494,10

Yine bireysel emeklilik sistemine yönelik yeni düzenlemelerde asgari ücrete endeksli olarak düzenlenmiştir. Asgari ücretin artmasıyla birlikte yüzde 25'lik devlet katkısı artmış olup sistemdeki katılımcılar daha yüksek oranda prim ödeyerek daha yüksek katkıdan yararlanabilecektir. 01.07.2015-31.12.2015 tarihleri arasında bu katkı oranı aylık en yüksek 318,38 TL iken 01.01.2016-31.12.2016 döneminde 411,75 TL olmuştur.

Ayrıca bireysel emeklilik sisteminde kesintiler teke indirildi ve asgari ücrete endeksledi. 1 Ocak 2016'dan itibaren artık katılımcılardan giriş aidatı, şirket yönetim gideri olarak farklı oranlarda kesintiler yapılamayacak. İlk 5 yıl, yıllık tek bir kesinti yapılacak; bu da, brüt asgari ücretin yüzde 8,5'ini geçmeyecektir<sup>17</sup>.

### 4. GENEL SAĞLIK SİGORTASI YÖNÜYLE ETKİLERİ

5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununun 60. maddesinde genel sağlık sigortalısı sayılanlar düzenlenmiş olup genel sağlık sigortalısı sayılmanın ana koşulu, yerleşim yerinin Türkiye olmasıdır. 01.01.2012 tarihinden itibaren zorunlu genel sağlık sigortası uygulamasına geçilmiştir<sup>18</sup>.

16 Bünyamin ESEN. (2013, MART - NİSAN). Sigorta Primine Esas Kazanç Dahil Olmayan Yemek Parası, Çocuk Zammı Ve Aile Zammının Hesaplanması. İstanbul: Mali Çözüm Dergisi, Sayı:116.

17 Noyan DOĞAN. (2016, 1 3). Ekonomi. 03.01.2016 tarihinde <http://www.hurriyet.com.tr/yeni-duzenleme-1-ocakta-basladi-beste-kesinti-140-tlye-indi-40035153> adresinden alındı.

18 SGK. Zorunlu Genel Sağlık Sigortası Nedir? 20.12.2015 tarihinde [http://www.sgk.gov.tr/wps/portal/zorunlu\\_saglik!/ut/p/b1/hZLHlptAEEW\\_ZT5AQ5NhSU4iNnnD0ZAKREsIdLXWx5744Xt2tU5txbvvsJyLMXy22m-tKfpcr-dp97zhQG0DVexAXgSoQCBELzVJMAhKaDN5C9AQ3XfgEcBAAYOEHFAPq4QYE\\_7wHQGWDQakgykUQQDo4lWHrMtlV-Gq2qxMWaJUeRAau7sporP3AJqNqYHQJnFr](http://www.sgk.gov.tr/wps/portal/zorunlu_saglik!/ut/p/b1/hZLHlptAEEW_ZT5AQ5NhSU4iNnnD0ZAKREsIdLXWx5744Xt2tU5txbvvsJyLMXy22m-tKfpcr-dp97zhQG0DVexAXgSoQCBELzVJMAhKaDN5C9AQ3XfgEcBAAYOEHFAPq4QYE_7wHQGWDQakgykUQQDo4lWHrMtlV-Gq2qxMWaJUeRAau7sporP3AJqNqYHQJnFr) adresinden alındı.

Asgari ücretin artışı genel sağlık sigortası açısından iki yönlü etki etmektedir. Bunlardan birincisi gelir testi sonucu kişinin hangi gelir durumuna girdiği diğeri ise ne kadar prim ödeyeceğidir. Kişinin gelir testi sonucu gelir düzeyi asgari ücretin üçte birinden az ise herhangi bir prim ödememekte, bu prim oranı hazinece karşılanmaktadır. Kişi başına 01.07.2015-31.12.2015 döneminde 424,50 TL'nin altında geliri olanlar prim ödeme yükümlüğünden kurtulurken 01.01.2016-31.12.2016 döneminde geliri 549,00 TL'nin altında olanların primi hazine tarafından karşılanacaktır. Bu nedenle asgari ücretin yükselmesi genel sağlık sigortası priminden muaf olan kişi sayısını artırmaktadır. Buna karşılık asgari ücretin yükselmesi prim ödemesi gereken kişilerin ödeyeceği prim tutarlarını da artırmıştır.

<b>Tablo 10: Gelir Testi Sonucu Ödenecek Prim Oranları</b>			
GSS Statüsü	Gelir Durumu	Ödeyeceği Prim	
		01.07.2015-31.12.2015	01.01.2016-31.12.2016
60/1(c-1)	Asgari ücretin üçte birinden az olanlar	Hazinece karşılanır	Hazinece karşılanır
60/1(g-1)	Asgari ücretin üçte birinden asgari ücrete kadar olanlar	50,94	65,88
60/1(g-2)	Asgari ücretten asgari ücretin iki katına kadar olanlar	152,82	197,64
60/1(g-3)	Asgari ücretin iki katından fazla olanlar	305,64	395,28

## 5. ASGARİ ÜCRETİN İDARİ PARA CEZALARINA ETKİSİ

5510 sayılı Kanunun öngördüğü idari para cezaları 102. maddesinde sayılmıştır. Kanunun idari para cezalarını düzenleyen bu maddede ceza öngörülen fillere karşılık gelen tutarlar brüt asgari ücret esas alınarak düzenlenmiştir. Asgari ücretin artışıyla orantılı olarak idari para cezaları da artmıştır.

Aşağıda idari para cezası tutarları ilgili madde hükümleri doğrultusunda gösterilmiştir.

<b>Tablo 11: Asgari Ücretin İdari Para Cezalarına Etkisi</b>			
<b>Sigortalı İşe Giriş Bildirgesi İle İlgili Cezalar</b>		<b>01.07.2015-31.12.2015</b>	<b>01.01.2016-31.12.2016</b>
102-a/1	Her Bir sigortalı X 1 Asgari ücret	1.273,50	1.647,00
102-a/2	Her Bir sigortalı X 2 Asgari ücret	2.547,00	3.294,00
102-a/3	Her Bir sigortalı X 5 Asgari ücret	6.367,50	8.235,00
<b>İşyeri Bildirgesi İle İlgili Cezalar</b>		<b>01.07.2015-31.12.2015</b>	<b>01.01.2016-31.12.2016</b>
102-b/1	Asgari Ücret X 3	3.820,50	4.941,00
102-b/2	Asgari Ücret X 2	2.547,00	3.294,00
102-b/3	Asgari Ücret X 1	1.273,50	1.647,00
<b>Asıl Veya Ek Ayrı Prim Ve Hizmet Belgesi İle İlgili Cezalar</b>		<b>01.07.2015-31.12.2015</b>	<b>01.01.2016-31.12.2016</b>
102-c/1	Belgede kayıtlı sigortalı sayısı X asgari ücret X 1/5 (üst sınır asgari ücretX2) Kayıtlı her bir sigortalı adına	254,70	329,40
102-c/2	Belgede kayıtlı sigortalı sayısı X asgari ücret X 1/8 (üst sınır asgari ücret X 2) Kayıtlı her bir sigortalı adına	159,19	205,88
102-c/3	Belgede kayıtlı sigortalı sayısı X asgari ücret X 1/2 (üst sınır asgari ücret X 2) Kayıtlı her bir sigortalı adına	636,75	823,50
102-c/4	Asgari Ücret X 2	2.547,00	3.294,00
<b>Kuruma Bildirilmediği Rapor İle Tespit Edilen Eksik İşçilik Tutarına Bağlı İdari Para Cezaları</b>		<b>01.07.2015-31.12.2015</b>	<b>01.01.2016-31.12.2016</b>
102-d	Asgari Ücret X 2	2.547,00	3.294,00
<b>Kayıt İbraz Etmeme Veya Eksik Kayıt İbrazına Bağlı İdari Para Cezaları</b>		<b>01.07.2015-31.12.2015</b>	<b>01.01.2016-31.12.2016</b>
102-e/1	Asgari Ücret X 12	15.282,00	19.764,00
102-e/2	Asgari Ücret X 6	7.641,00	9.882,00
102-e/3	Asgari Ücret X 3	3.820,50	4.941,00
<b>İşyeri Kayıt Geçersizliğine Bağlı İdari Para Cezaları</b>		<b>01.07.2015-31.12.2015</b>	<b>01.01.2016-31.12.2016</b>
102-e/4	Geçersizlik ay sayısı X asgari ücret X 1/2 (En fazla ibraz etmeme cezası kadar ceza uygulanır)	636,75	823,50
	Bilanço Esasına Göre Defter Tutanlar İçin Üst Sınır Asgari Ücret X 12	15.282,00	19.764,00
	Diğer Defter Tutanlar İçin Üst Sınır Asgari Ücret X 6	7.641,00	9.882,00
102-e/5	Ücret tediyeye bordrosu X asgari ücret 1/2 (En fazla ibraz etmeme cezası kadar ceza uygulanır)	636,75	823,50
	Bilanço Esasına Göre Defter Tutanlar İçin Üst Sınır Asgari Ücret X 12	15.282,00	19.764,00
	Diğer Defter Tutanlar İçin Üst Sınır Asgari Ücret X 6	7.641,00	9.882,00
	Defter Tutma Zorunluluğu olmayanlar için Üst Sınır Asgari Ücret X 3	3.820,50	4.941,00
<b>Asgari İşçilik İle İlgili İncelemelerde Kurumca İstenilecek Bilgi Ve Belgeleri Vermeyenler İçin Uygulanacak İdari Para Cezaları</b>		<b>01.07.2015-31.12.2015</b>	<b>01.01.2016-31.12.2016</b>
102-f	Asgari Ücret X 2	2.547,00	3.294,00
<b>4-B Ve 4-C Kapsamında Olanların İşe Başlaması Ve İş Bırakması İle İlgili Bildirim Yükümlülüklerini Yerine</b>		<b>01.07.2015-31.12.2015</b>	<b>01.01.2016-31.12.2016</b>

## 6. ASGARİ ÜCRETİN İŞ HUKUKU YÖNÜYLE ETKİLERİ

Asgari ücretin iş kanunu yönüyle en önemli etkisi en az kıdem ve ihbar tazminatını artırmış olmasıdır. Bu kapsamda aşağıdaki tablolarda kıdem ve ihbar tazminatının asgari ücrete bağlı gösterdiği değişiklikler gösterilmiştir.

Tablo 12: 1 Yıllık Kıdem Tazminatı Tutarı TL		
	01.07.2015-31.12.2015	01.01.2016-31.12.2016
Kıdem Tazminatına Esas Ücret	1.273,50	1.647,00
Damga Vergisi % 07,59	9,67	12,5
Net Ödenecek Kıdem Tazminatı	1.263,83	1.634,50

Tablo 13: 1 Yıllık Çalışma İhbar Tazminatı Tutarı TL (4 Hafta)		
	01.07.2015-31.12.2015	01.01.2016-31.12.2016
İhbar Tazminatına Esas Günlük Ücret	42,45	54,90
Brüt İhbar Tazminatı	1.188,60	1.537,20
Gelir Vergisi Tutarı	178,29	230,58
Damga Vergisi % 07,59	9,02	11,67
Net Ödenecek İhbar Tazminatı	1.001,29	1.294,95

## 7. ASGARİ ÜCRETİN İŞSİZLİK SİGORTASI YÖNÜYLE ETKİLERİ

İşsizlik sigortasından 5510 Sayılı Kanununun 4. maddesinin birinci fıkrasının (a) bendi kapsamında çalışan sigortalılar faydalanabilmektedir. Çalışanlar işsiz kaldıklarında uğradıkları gelir kayıplarını kısmen de olsa telafi etmek, kendisinin ve ailesinin zor durumda kalmasının önüne geçmek için devlet tarafından kurulan işsizlik sigortası fonu için, işçinin aylık brüt maaşı üzerinden yüzde bir işçiden, yüzde iki işverenden, yüzde bir de devlet katkısı olmak üzere yüzde dört prim toplanmaktadır. Asgari ücret artışına bağlı olarak işsizlik sigortası primleri de artmıştır.

Tablo 14: İşsizlik Sigortası Prim Oranı						
Ödeyecek Taraf	01.07.2015-31.12.2015	Oran	Tutar (TL)	01.01.2016-31.12.2016	Oran	Tutar (TL)
Sigortalı Hissesi	1.273,50	%1	12,74	1.647,00	%1	16,47
İşveren Hissesi	1.273,50	%2	25,47	1.647,00	%2	32,94
Devlet Katkısı	1.273,50	%1	12,74	1.647,00	%1	16,47

İşsizlik ödeneği işten ayrıldığı tarihten önceki 3 yıl içinde 600 gün prim ödemiş olanlara 6 ay, 900 gün prim ödemiş olanlara 8 ay, 1080 gün prim ödemiş olanlara ise 10 ay olarak ödenmektedir. İşsizlik ödeneği sigortalının son dört aylık brüt ücretleri dikkate alınarak hesaplanan günlük brüt kazancın yüzde kırkı üzerinden ödenmekte ve bu şekilde hesaplanan prim brüt asgari ücretin yüzde seksenini geçmemektedir. İşsizlik ödemelerinde sadece damga vergisi kesinti yapılmaktadır.

Türü	01.07.2015-31.12.2015		01.01.2016-31.12.2016	
	En Düşük	En Yüksek	En Düşük	En Yüksek
İşsizlik Ödeneği	509,40	1.018,80	658,80	1.317,60
Damga Vergisi	3,87	7,73	5,00	10,00
Net İşsizlik Ödeneği	505,53	1.011,07	653,80	1.307,60

Ücret Garanti Fonu'ndan alınacak günlük ücret alacağı 5510 sayılı Kanununun 82. maddesi uyarınca belirlenen günlük kazanç üst sınırını aşamaz. Bu kapsamda asgari ücretin artması bu kapsamdaki ödenebilecek en yüksek ücret ödemesini yükseltmiştir. Günlük 01.07.2015-31.12.2015 dönemi için 275,93 TL olan bu sınır 01.01.2016-31.12.2016 dönemi için 356,85 TL'ye yükselmiştir.

## 8. EVDE BAKIM VE 65 YAŞ AYLIĞI

2022 sayılı 65 Yaşını Doldurmuş Muhtaç, Gücsüz Ve Kimsesiz Türk Vatandaşlarına Aylık Bağlanması Hakkında Kanun<sup>19</sup> kapsamında; 65 Yaş Aylığı, %40-69 Arası Engelli Aylığı, % 70 ve Üzeri Engelli Aylığı ve 18 Yaş Altı Engelli Yakını Aylığı olarak maaş bağlanmaktadır. Bu maaşın bağlanması için ise hane içinde kişi başına düşen ortalama aylık gelir tutarının asgari ücretin 3'te 1'inden az olması şarttır. 2015 yılının ikinci yarısında bu sınır 333,51 TL iken 2016 yılında 433,66 TL'ye çıkmıştır.

Evde bakım maaşı bakıma muhtaç ve geliri düşük olan engellilerin bakımlarının yapılması için ödenen bir ücrettir. Gelir kriteri; engellinin bulunduğu hanedeki tüm yaşayanların kişi başı geliri net asgari ücretin 2/3'ünü geçmemesi gerekmektedir<sup>20</sup>. Bu tutar 01.07.2015-31.12.2015 dönemi için 667,03 TL iken 01.01.2016-31.12.2016 dönemi için 867,33 TL olmuştur. Bu kapsamda daha önceden bu iki rakam arasında başvurusu reddedilen kişiler için yeniden başvuru imkânı da doğmuştur.

19 65 Yaşını Doldurmuş Muhtaç, Gücsüz Ve Kimsesiz Türk Vatandaşlarına Aylık Bağlanması Hakkında Kanun (2022 S.K.). (1976). Resmi Gazete. 15642, 10.07.1976.

20 Özlem YILDIRIM ŞEKER. (2014). Sosyal Güvenlik. 27.12.2015 tarihinde <http://www.resulkaya.com.tr/evde-bakim-maasi-kimlere-baglanir-sartlari-nelerdir> adresinden alındı.

## 9. ASGARİ ÜCRET VE GELİR VERGİSİ MATRAHI

Asgari ücret artışı işçinin aldığı ücrette meydana gelen artış neticesinde gelir vergisi diliminde bir üst basamağa daha erken ulaşmasını sağlamaktadır. Maliye Bakanlığı tarafından çıkarılan 290 seri nolu Gelir Vergisi Genel Tebliği ile 2016 yılında ücret gelirlerinin vergilendirilmesinde esas alınacak tarifeler belirlenmiştir.

Tablo 16: Asgari Ücret ve Gelir Vergisi Matrahı			
Gelir Vergisi Oran	Gelir Vergisi Matrahı		
	2015	2016	Artış Oran%
%15	12.000 TL'ye kadar	12.600 TL'ye kadar	5,00
%20	12.001 TL ile 29.000 TL	12.601 TL ile 30.000 TL	3,45
%27	29.001 TL ile 106.000 TL	30.001 TL ile 110.000 TL	3,77
%35	106.000 TL ve fazlası	110.001 TL ve fazlası	3,77

Son iki yıldır asgari ücretliler yılsonunda %20'lik dilimden vergilendirilmekteydi. %15 gelir vergisi uygulanacak matrahtaki artış oranı %5 oldu. Bu belirlemeye göre; 1300,99 TL net ücret alan asgari ücretli çalışanlar önceki yıllardan daha önceki bir ayda, 2016 yılı Ekim ayında, %20'lik dilimden vergilendirilecektir.

### SONUÇ

Asgari ücretin artması, çalışanların gelir düzeyini artırmıştır. Bu artış işverenler açısından ise maliyet artışını beraberinde getirmiştir. Devletin işverenler açısından oluşan maliyet artışının bir kısmını üstlenmesi işverenler lehine bir gelişmedir.

Asgari ücret artışı prim tutarlarını artırmıştır. Sosyal güvenlik primlerini kendisi ödeyen esnaf, tüccar, doktor, avukat, mühendis, mali müşavir, şirket ortağı, çiftçiler, isteğe bağlı sigortalılar ve genel sağlık sigortalılarının ödedikleri prim tutarları artırmıştır.

Sosyal güvenlik sisteminde önemli bir kesimi ilgilendiren askerlik, doğum, staj, yurtdışı hizmet borçlanması vb. borçlanma tutarları da artmıştır. Asgari ücret oranındaki yaklaşık %30 artış oranı borçlanma maliyetini de aynı oranda artırmıştır. Yine kısmi süreli çalışanların ay içindeki çalışmalarını 30 güne tamamlamak için yapacağı ödeme tutarları da yükselmiştir.

Sosyal güvenlik sisteminde idari para cezaları asgari ücrete endekslenmiştir. Böylece idari para cezaları her yıl asgari ücret artışına bağlı olarak güncellenmektedir. Asgari ücret artışına bağlı olarak idari para cezalarında da ciddi oranda artış meydana gelmiştir.

Asgari ücrete endeksli ödeme ve istisna tutarlarında da artış olmuştur. Geçici iş göremezlik ödeneği, işsizlik sigortası ödemesi, en düşük kıdem tazminatı ve ihbar tazminatı ödemesi tutarları yükselmiştir.

---

2012 yılında yürürlüğe giren genel sağlık sigortası uygulamasında gelir düzeyine bağlı olarak primler hesaplanmaktadır. Kişinin gelir testi sonucu gelir düzeyi asgari ücretin üçte birinden az ise herhangi bir prim ödememekte, bu prim oranı hazinece karşılanmaktadır. Asgari ücret artışı alt gelir düzeyini yükselttiğinden genel sağlık sigortası priminden muaf olan kişi sayısını artırmıştır. Daha önceden gelir düzeyi yüksek çıkıp prim ödemesi çıkan kişilerin yeniden gelir testine başvurarak prim ödeme yükümlülüğünden kurtulmaları mümkündür. Buna karşılık prim ödemesi yapacak kişilerin ödeme tutarlarını da yükseltmiştir.

Evde bakım ve 65 yaş aylığı alma hakkı için belirlenen gelir düzeyinin yükselmesi sonucu daha önceden gelir düzeyine takılan kişilerin bir kısmının asgari ücret artışı sonucu yararlanma hakları ortaya çıkmıştır.

Son iki yıldır asgari ücretliler yılsonunda %20'lik dilimden vergilendirilmekteydi. 2016 yılı için %15 gelir vergisi uygulanacak matrah tutarı 12.600,00 TL'ye çıkmıştır. Son iki yıldır asgari ücretliler yılsonunda yalnızca Aralık ayında %20'lik dilimden vergilendirilmekteydi. Eğer yeni bir düzenleme yapılmazsa son asgari ücret artışından sonra asgari ücretliler 2016 yılı Ekim ayında, %20'lik dilimden vergilendirilecektir.

## KAYNAKÇA

65 Yaşını Doldurmuş Muhtaç, Güçsüz Ve Kimsesiz Türk Vatandaşlarına Aylık Bağlanması Hakkında Kanun (2022 S.K.). (1976). Resmi Gazete. 15642, 10.07.1976.

A. Can TUNCAY. (Mayıs-Ağustos 2001). Hizmet Akdinin Türleri ve Sona Ermesi Açısından Arayışlar. *TÜHİS*, 13-36.

Ahmet Talha ÇALGAN. (2007). *Türkiye'de İstihdam Üzerindeki Mali Yükler Ve İstihdama Etkileri (Uzmanlık Tezi)*. Ankara: Türkiye İş Kurumu Genel Müdürlüğü.

Ali GÜZEL, Ali Rıza OKUR, Nuşen CANIKLIOĞLU. (2014). *Sosyal Güvenlik Hukuku*. İstanbul: Beta Basım Yayım Dağıtım A.Ş.

Asgari Ücret Tespit Komisyonu Kararı (30.12.2015-2015/1). (2015). Resmi Gazete. 29579, 31/12/2015.

Aysel KUŞAKSIZ. (2006). Kısmi Süreli Çalışan İşçilerin Avrupa Birliği'nde ve Türkiye'de Kısmi Süreli Çalışmayı Tercih Etme Gereçekleri. *Yönetim Ve Ekonomi*, 13(2), 19-29.

Bazı Alacakların Yeniden Yapılandırılması İle Sosyal Sigortalar Ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu Ve Diğer Bazı Kanun Ve Kanun Hükmünde Kararnemelerde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun (6111 S.K.). (2011). Resmi Gazete. 27857, 25/02/2011.



ÇELİK, N. (2006). *İş Hukuku Dersleri*. İstanbul: Beta Basım Yayım Dağıtım A.Ş.

DOĞAN, N. (2016, 13). *Ekonomi*. 01 03, 2016 tarihinde <http://www.hurriyet.com.tr>: <http://www.hurriyet.com.tr/yeni-duzenleme-1-ocakta-basladi-beste-kesinti-140-tlye-indi-40035153> adresinden alındı

Engin SEZGİN. (2005/1). İş Kanunu, Esneklik Ve Emek. *Genel-İş Emek Araştırma Dergisi*, 157-174.

ESEN, B. (2013, MART - NİSAN). Sigorta Primine Esas Kazanca Dahil Olmayan Yemek Parası, Çocuk Zammı Ve Aile Zammının Hesaplanması. *Mali Çözüm*(116), 209-220.

İş Kanunu (4857 S.K.). (2003). Resmi Gazete. 25134, 10/06/2003.

İş Kanunu İle Bazı Kanun Ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılması İle Bazı Alacakların Yeniden Yapılandırılmasına Dair Kanun (6552 S.K.). (2014). Resmi Gazete. 29116, 11/09/2014.

İşsizlik Sigortası Kanunu (4447 S.K.). (1999). Resmi Gazete. 23810, 8/9/1999.

KURT, A. (2015, Eylül). Kısmi Süreli Çalışanların Sosyal Güvenliği. *Lebib Yalkın Mevzuat Dergisi*(141).

Maden Kanunu (3213 S.K.). (1985). Resmi Gazete. 18785, 15/06/1985.

Murat ÖZDAMAR ve Erden ÇAKAR. (2014, Mayıs - Haziran). Son Düzenlemeler Işığında Part-Time (Kısmi Zamanlı) Çalışanların Sosyal Güvenliği. *Mali Çözüm Dergisi*(123), 45-60.

ÖNDER, Y. (2010, 9 13). *Doğum Borçlanması Ve Hizmet Borçlanması Türleri*. 12 20, 2015 tarihinde <http://www.yukselonder.com.tr>: <http://www.yukselonder.com.tr/sk-sorulanlar/1277-doum-borclanmasi-ve-hzmet-borclanma-tuerler.html> adresinden alındı

Özlem YILDIRIM ŞEKER. (2014). *Sosyal Güvenlik*. 12 27, 2015 tarihinde <http://www.resulkaya.com.tr>: <http://www.resulkaya.com.tr/evde-bakim-maasi-kimlere-baglanir-sartlari-nelerdir> adresinden alındı

Sendika Üyeliği ve İstatistik Daire Başkanlığı. (2016, 01 04). *Çalışma Genel Müdürlüğü*. 01 04, 2016 tarihinde <http://www.cs.gb.gov.tr>: <http://www.cs.gb.gov.tr/cs.gbPortal/cgm.portal?page=asgari> adresinden alındı

SGK. (2014, 02 28). *2014-5 Genelge*. 07 25, 2015 tarihinde Sosyal Güvenlik Kurumu Başkanlığı: [http://www.sgk.gov.tr/wps/wcm/connect/12fe851a-b715-4a7b-9b4f-d894ba84ba23/2014\\_05](http://www.sgk.gov.tr/wps/wcm/connect/12fe851a-b715-4a7b-9b4f-d894ba84ba23/2014_05).

---

pdf?MOD=AJPERES&CACHEID=12fe851a-b715-4a7b-9b4f-d894ba84ba23 adresinden alındı

SGK. (tarih yok). *Kısmi Süreli Çalışanların Genel Sağlık Sigortalılığı*. 12 25, 2015 tarihinde [www.sgk.gov.tr: http://www.sgk.gov.tr/wps/portal/kismi\\_sure!/ut/p/b1/hZJJtptIEEXXogXwSTJph\\_SNIEUnBEw4CPTpBQgVIK3esqsmHtgVszjnxiDue2RKxmR6z9emyp\\_NeM\\_7n3vKZiYwdEGiRHCSoQpEqLuaBQHUFABkg-gU\\_q\\_AB8AAEwK0hEIPMqkwe\\_3ABgsMBktROxZhhBT5IWM7eLFLKlu5qWLoxay25zn17vKg88YmOA7Dkl6QzLSyv3](http://www.sgk.gov.tr: http://www.sgk.gov.tr/wps/portal/kismi_sure!/ut/p/b1/hZJJtptIEEXXogXwSTJph_SNIEUnBEw4CPTpBQgVIK3esqsmHtgVszjnxiDue2RKxmR6z9emyp_NeM_7n3vKZiYwdEGiRHCSoQpEqLuaBQHUFABkg-gU_q_AB8AAEwK0hEIPMqkwe_3ABgsMBktROxZhhBT5IWM7eLFLKlu5qWLoxay25zn17vKg88YmOA7Dkl6QzLSyv3) adresinden alındı

SGK. (tarih yok). *Zorunlu Genel Sağlık Sigortası Nedir?* 12 20, 2015 tarihinde [http://www.sgk.gov.tr: http://www.sgk.gov.tr/wps/portal/zorunlu\\_saglik!/ut/p/b1/hZLHlptAEEW\\_ZT5AQ5NhSU4iNnnD0ZAKResIIdLXWx5744Xt2tU5txbvvsJyLMXy22m-tKfper-d-p97zhQG0DVexAXgSoQCBELzVJMAhKaDN5C9AQ3XfgEcBAAYOEHFAPq4QYE\\_7wHQGWdQakgykUQQDo4lWHrMtlV-Gq2qxMwaJUerAau7sporP3AJqNQYHQJnFr](http://www.sgk.gov.tr: http://www.sgk.gov.tr/wps/portal/zorunlu_saglik!/ut/p/b1/hZLHlptAEEW_ZT5AQ5NhSU4iNnnD0ZAKResIIdLXWx5744Xt2tU5txbvvsJyLMXy22m-tKfper-d-p97zhQG0DVexAXgSoQCBELzVJMAhKaDN5C9AQ3XfgEcBAAYOEHFAPq4QYE_7wHQGWdQakgykUQQDo4lWHrMtlV-Gq2qxMwaJUerAau7sporP3AJqNQYHQJnFr) adresinden alındı

Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu (5510 S.K.). (2006). Resmi Gazete. 26200, 16/6/2006.

Şenay ESER. (1997). *Part-Time Çalışmanın Türkiye’de Kadın İstihdamına Etkisi*. Ankara: T.C. Başbakanlık Aile Araştırma Kurumu Başkanlığı Yayınları.

Tankut CENTEL. (1992). *Kısmi Çalışma*. İstanbul: Kazancı Hukuk Yayınları.

TOPALHAN, T. (2013). *Ücret Teorileri ve Ücret Politikaları*. Ankara: Gazi Kitabevi.

Ünal NARMANLIOĞLU. (2001). *İş Hukuku-I, Bireysel İş Hukuku*. İzmir: Dokuz Eylül Üniversitesi Yayını.

Yasemin YÜCESOY, Musa DEMİR. (2011). *Çalışma Yaşamında Haklar El Kitabı*. 07 24, 2015 tarihinde <http://www.ilo.org/public/english/region/eurpro/ankara/areas/cyhelkitabi.pdf> adresinden alındı.